

Kulturdepartementet
Postboks 8030
Dep 0030 Oslo
postmottak@kud.dep.no

Deres ref.: 14/4108

Vår ref.:

Dato: 14.01.2015

Høringsinnspill – Rammevilkår for lokalradio i forbindelse med digitaliseringen av radiomediet

Vi viser til høringsbrev av 28. oktober 2014 og takker for anledningen til å uttrykke våre synspunkter knyttet til fremtidige rammevilkår for lokalradio i forbindelse med digitaliseringen av radiomediet.

Om P4 Gruppen

P4 Gruppen utgjør det største kommersielle radiomiljøet i landet med over 120 ansatte og kontorer i Lillehammer, Oslo, Bergen, Trondheim og Tromsø. I tillegg til den riksdekkende hovedkanalen P4 Radio Hele Norge, driver gruppen en rekke andre radiokanaler både lokalt og nasjonalt på DAB/DAB+. Gruppen driver også flere lokalradiostasjoner på FM. P5 Hits er våre lokale storbykanaler som sender på FM i byene Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger. Vi sender også kanalen P7 Klem på FM i konsesjonsområde 02-04 Nesodden. Gruppens radiokanaler når daglig over 1,2 millioner lyttere.

Innledning

P4 Gruppen er opptatt av sunn og levedyktig lokalradiobransje. Dette er en vesentlig faktor for at radio skal oppleves som et diversifisert og innholdsrikt medium. De kommersielle 24/7 og allmennradioene bidrar med mye lokalt produsert programinnhold og spiller i mange områder en viktig rolle i lokalsamfunnet. Spesielt viktig er de mange mindre såkalte nisjeradioene. De representerer i stor grad det viktige mangfoldet som preger lokalradiobransjen i Norge. P4 Gruppens utgangspunkt er et sterkt ønske om å bidra til en fortsatt bærekraftig og sunn utvikling for lokalradio, både digitalt og på FM. Vi tror digitaliseringen vil by på store muligheter

P4 Radio Hele Norge AS
P.B. P4
2626 Lillehammer

Lillehammer
Besøksadresse:
Storgata 129

Oslo
Besøksadresse:
Akersgata 73

Tromsø
Besøksadresse:
Sjøgata 2

Bergen
Besøksadresse:
Kløverhuset
Strandgaten 13

for lokalradiobransjen, samtidig som man i mange områder vil kunne dra nytte av en kombinert utvikling der også FM-distribusjon vil ha en plass i en overgangsfase.

Hvilke områder bør omfattes av slukkingen

Det vil være av helt avgjørende betydning for en god overgang at FM-slukkingen rundt de største byene blir effektiv. Dette er områder hvor konkurransen om lyttere og annonseinntekter er størst og hvor hensynet til rettferdige konkurransevilkår mellom de ulike kanalene må veie tungt. Digitalradiomeldingens forutsetninger om å gjennomføre en slukkeprosess som likebehandler de større kommersielle lokalradioene og riksaktørene er derfor vesentlig for utvelgelsen av slukkeområder. I tillegg til de konsesjonsområder Medietilsynet foreslår omfattes av slukkingen, har vi identifisert flere konsesjonsområder som er nødt til å omfattes av slukkingen, dersom vi skal unngå en situasjon der man i praksis bare oppnår en delvis slukking i de store byene. En slik delvis slukking vil ikke bare være en utfordring for konkurranseforholdene om lytteroppslutning og annonseinntekter, men også virke som en brems og hindring for en vellykket overgang.

P4 Gruppen stiller seg altså bak Medietilsynets forslag når det gjelder hvilke konsesjonsområder som bør omfattes av slukkingen, men mener i tillegg at konsesjonsområdene 02-05 Ski/Oppegård, 02-06. Frogn, Ås og Vestby, 02-02 Lørenskog, Sørum, Fet, Rælingen, Enebakk, Skedsmo, Nittedal, Aurskog-Høland samt Gjerdrum fra Akershus, 02-03 Asker og Bærum, 06-04 Drammen, Lier og Nedre Eiker, 06-05 Hurum og Røyken, 11-04 Sandnes og Forsand, og 15-07 Malvik må omfattes av slukkingen.

Medietilsynets begrunnelse for sin utvelgelse er at radioene som per i dag har konsesjon på de foreslåtte sendernettene ansees å være i konkurranse med de nasjonale radiokanalene. Vi deler denne oppfatningen av konkurranseforholdene. Den samme begrunnelse må etter vårt syn også gjelde de konsesjonsområdene vi her foreslår inntatt. Disse områdene har, i likhet med Nesodden og Askøy, det til felles at det er konsesjonsområder som ligger tett på de største byene og som har sendernett som gjør at sendingene kan mottas i de store byene. Det å ikke innta disse konsesjonsområdene vil i praksis føre til at kommersielle allmennradioer eller 24/7-radioer vil kunne høres på FM i store deler av de konsesjonsområdene som er omfattes av slukkingen. Dette vil være uheldig for å få til en vellykket overgang og kan i tillegg føre til en utilsiktet konkurransevridding. Det er heller ingen grunn til å la lokalradiokonsesjonærene i disse områdene få fortsette på FM. Alle de foreslåtte områdene har enten mulighet til å skaffe seg distribusjon på eksisterende DAB-sendernett eller er innenfor det som antas å være kommersielt bærekraftige områder for utbygging av DAB-nett.

P4 Radio Hele Norge AS
P.B. P4
2626 Lillehammer

Lillehammer
Besøksadresse:
Storgata 129

Oslo
Besøksadresse:
Akersgata 73

Tromsø
Besøksadresse:
Sjøgata 2

Bergen
Besøksadresse:
Kløverhuset
Strandgaten 13

Vårt forslag blir dermed at ingen allmennradioer eller 24/7-radioer skal kunne fortsette på FM i følgende konsesjonsområder:

02-05 Ski og Oppegård
02-02 Lørenskog (Sørum, Fet, Rælingen, Enebakk, Skedsmo, Nittedal, Aurskog-Høland samt Gjerdrum fra Akershus)
02-03 Asker og Bærum
02-06 Frogn, Ås og Vestby
03-01 Oslo
03-02 Stor-Oslo (Oslo, Lørenskog, Sørum, Fet, Rælingen, Enebakk, Skedsmo, Nittedal, Aurskog-Høland og Gjerdrum fra Akershus)
02-04 Nesodden
06-04 Drammen, Lier og Nedre Eiker
06-05 Hurum og Røyken
11-03 Stavanger (Stavanger, Sola og Randaberg)
11-04 Sandnes og Forsand
12-05 Bergen
12-08 Askøy
15-03 Trondheim (Trondheim, Melhus, Skaun, Klæbu samt Leksvik fra Nord-Trøndelag)
15-07 Malvik

Hvilke lokalradioer bør kunne fortsette på FM etter slukking

Etter vårt syn bør alle lokalradioer utenfor de foreslåtte områdene få mulighet til å fortsette på FM dersom de selv ønsker det. Disse stasjonene konkurrerer i liten grad i det nasjonale reklamemarkedet, og de konkurrerer ikke i det lokale lytter- og reklamemarkedet med andre lokalradioer som er omfattet av slukkingen. De representerer derfor ingen særlig utfordring i forhold til å legge til rette for en digitalisering med like og rettferdige konkurransevilkår.

I enkelte av de aktuelle områdene kan det by på utfordringer for mindre stasjoner å gjøre nødvendige tekniske investeringer i et lokalt DAB-nett fordi det er få å dele regningen med. Det bør derfor ikke være noe i veien for at både 24/7, allmenn- og nisjekonsesjonærer utenfor de foreslåtte slukkeområdene bør kunne få anledning til å fortsette sine FM-sendinger i en periode dersom de selv skulle ønske dette.

P4 Radio Hele Norge AS

P.B. P4
2626 Lillehammer

Lillehammer

Besøksadresse:
Storgata 129

Oslo

Besøksadresse:
Akersgata 73

Tromsø

Besøksadresse:
Sjøgata 2

Bergen

Besøksadresse:
Kløverhuset
Strandgaten 13

Bør slukkingen også omfatte nisjeradiokonsesjonærene i de områdene som skal slukkes

Nisjeradiokonsesjonærene i områdene som er foreslått slukket, vil alle ha gode og rimelige muligheter for å kunne gå over til digitale sendinger. Det finnes allerede i dag lokale digitale sendernett som disse konsesjonærene kan leie seg inn i for en rimelig penge og uten å foreta større investeringer. Dette trekker i retning av at også disse konsesjonærene bør omfattes av slukkingen. Når P4 Gruppen likevel har kommet til at slukkingen ikke nødvendigvis må omfatte nisjekonsesjonærer i de foreslåtte slukkeområdene, er det fordi disse stasjonene ikke konkurrerer i dagens reklamemarked, hverken lokalt eller nasjonalt, og fordi deres andel av lyttermarkedet er ganske beskjeden. De utgjør samtidig en svært viktig del av radioens mangfold. Skulle noen av disse, til tross for gode muligheter for å digitaliseres, ønske å fortsette på FM, vil det ikke representere noen større utfordring for selve digitaliseringsprosessen.

Ved en forlengelse av nisjeradioenes FM-konsesjoner er det er imidlertid avgjørende at det følger tydelige og raskt sanksjonerbare vilkår som forhindrer misbruk av disse konsesjonene til kommersielle formål. Det har i inneværende konsesjonsperiode for lokalradio vært en rekke eksempler der rammene for nisjekonsesjoner er forsøkt utfordret eller omgått. Forsøkene har vist seg å være svært vanskelig å effektivt påtale med dagens rammer og regelverk. Det vil være svært uheldig om det i slukkeprosessen oppstår en situasjon der nisjekonsesjonærene som i slukkeområdene fortsetter på FM, blir forsøkt brukt i kommersiell sammenheng, uten at man har muligheter til umiddelbart å kunne sette en stopper for det. P4 Gruppen mener det eneste virkemiddelet som effektivt kan hindre omgåelser er et totalforbud mot sam- og videresending av andre konsesjonærers innhold på FM i de områdene der FM blir slukket for de kommersielle lokalradioaktørene. Forbudet må følges av bestemmelser som gjør at man umiddelbart kan sanksjonere og stoppe eventuelle brudd.

Virkemidler for å legge til rette for lokalradio i DAB-nettet

P4 Gruppen mener det bør legges til rette for en støtteordning slik at det også i områder der det ikke er kommersielt grunnlag for utbygging likevel kan gjennomføres utbygging av et digitalt kringkastingsnett. Foreningen Norsk Lokalradio anslår at det vil være behov for støtteordninger i 30 av de 37 lokalradioområdene. Bakgrunnen for dette er at det i mange områder er få aktører å dele regningen mellom, samtidig som lyttergrunlaget ikke gir tilstrekkelig økonomi til å bære større investeringer i infrastruktur. En støtteordning for å lette overgangen for disse områdene bør komme på plass snarest mulig og i god tid før 2017. P4 Gruppens lokalradioer vil som medlem av Foreningen Norsk Lokalradio aktivt jobbe videre med disse spørsmålene i et allerede nedsatt fagutvalg som har som mål å bidra til konkrete innspill og forslag til løsninger på dette området.

P4 Radio Hele Norge AS
P.B. P4
2626 Lillehammer

Lillehammer
Besøksadresse:
Storgata 129

Oslo
Besøksadresse:
Akersgata 73

Tromsø
Besøksadresse:
Sjøgata 2

Bergen
Besøksadresse:
Kløverhuset
Strandgaten 13

Ny utlysning eller forlengelse

Dersom myndighetene kommer til at slukkevilkårene for de riksdekkende kanalene er oppfylt og det skal gjennomføres en FM-slukking av rikskanalenes gjennom 2017, vil det få konsekvenser for lokalradioene i de endelig vedtatte slukkeområdene. Rikskanalenes plan er å gjennomføre en regionsvis slukking gjennom hele 2017. Siden dagens lokalradiokonsesjoner bare løper til 1. januar 2017, vil det for 24/7- og allmennkonsesjonærer i slukkeområdene være behov for å kunne sende på både FM og DAB i en overgangsperiode som løper inn i 2017. P4 Gruppen foreslår at det for disse stasjonene innvilges en kortvarig direktetildelt forlengelse av FM-konsesjonene. Dette er uansett ikke stasjoner som skal sende videre på FM, så en forlengelse vil være mer hensiktsmessig enn en reutlysning.

Forutsetningen for denne direktetildelingen må være at konsesjonæren allerede er etablert på DAB og at sendingene i hele forlengelsesperioden er distribuert på DAB. Slik sikrer man at forlengelsen benyttes aktivt som en overgangsordning til digitale sendinger. Skulle de digitale sendingene bortfalle i perioden vil grunnlaget for forlengelsen også bortfalle, noe som må medføre at FM-forlengelsen opphører. I den forholdsvis korte overgangsperioden bør konsesjonærene bli fristilt fra de ordinære konsesjonsforpliktelsene knyttet til lokalt innhold. Dette fordi DAB-sendingene da må anses som disse konsesjonærenes hovedsendinger i denne overgangsperioden, og det bør derfor være DAB-konsesjonenes betingelser som er styrende for konsesjonærens vilkår også på de midlertidige FM-sendingene.

Når det gjelder lengden på disse direktetildelte forlengelsene mener vi det må samsvare med den regionsvise slukkeprosessen de riksdekkende kanalene legger opp til. Bare på den måten kan hensynet til like konkurransevilkår og en effektiv digitalisering ivaretas. Det betyr at ingen lokalradiokonsesjonærer i slukkeområdene får en forlengelse som løpet utover slukkedatoen for de kommersielle rikskanalene i sin region.

For nisjekonsesjonærer og alle andre konsesjonærer som ikke er omfattet av slukkeområdene foreslår vi at konsesjonene tildeles på samme måte som ved forrige utlysningsrunde. Det innebærer en såkalt skjønnskonsesjon med budgivning på lokalt innhold, utover et minstekrav på nyhets- og aktualitetsstoff med tilknytning til konsesjonsområdet. Slik vi ser det er minstekravet slik det står i inneværende konsesjonsperiode på et fornuftig nivå og bør derfor videreføres også i en ny konsesjonsperiode.

FM-konsesjonærer utenfor slukkeområdene som i en ny konsesjonsperiode også velger å etablere seg på DAB, bør i likhet med konsesjonærene i slukkeområdene, få noe tid til å flytte over lyttere og omstille seg til andre konsesjonskrav. Vi foreslår derfor at konsesjonærer som

P4 Radio Hele Norge AS
P.B. P4
2626 Lillehammer

Lillehammer
Besøksadresse:
Storgata 129

Oslo
Besøksadresse:
Akersgata 73

Tromsø
Besøksadresse:
Sjøgata 2

Bergen
Besøksadresse:
Kløverhuset
Strandgaten 13

velger å etablere seg på DAB, kan søke om en overgangsordning på inntil ett år med lettelser i konsesjonsvilkårene knyttet til FM. I overgangsperioden vil konsesjonæren bli fristilt fra de ordinære konsesjonsforpliktelsene knyttet til både minimumskrav og eventuelle bud på lokalt innhold, og ha samme konsesjonsvilkår som de i fremtiden vil fortsette å ha på DAB.

Forutsetningen for overgangsperioden er at konsesjonæren er etablert på DAB, og at FM-konsesjonen automatisk opphører ett år etter at man har fått innvilget søknaden om overgangsvilkår.

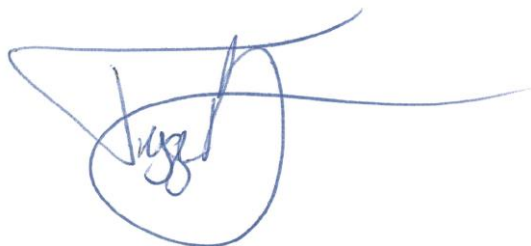
Rammevilkår for lokalradioer som får fortsette på FM

P4 gruppen mener det er viktig å opprettholde strenge regler for hva som tillates på de såkalte nisjekonsesjonene. Det er helt avgjørende at disse konsesjonene ikke misbrukes kommersielt eller forsøkes brukt på en annen måte enn det som er intensjonen.

Vi mener derfor at de særskilte inntektsgrensene må opprettholdes for denne konsesjonstypen. Det samme bør forbudet mot utbetaling av utbytte til eierne. Medietilsynets forslag om et totalforbud mot sam- og videresendinger støttes også.

Vi mener i tillegg at det bør være et krav til at konsesjonæren selv produserer alt innhold som kringkastes på konsesjonen. Et slikt krav om hundre prosent egenproduksjon vil være en ytterligere skranke mot omgåelser og forsterke Medietilsynets forslag om forbud mot sam- og videresendinger.

Med vennlig hilsen

Trygve Rønningen
Sjefredaktør

P4 Radio Hele Norge AS
P.B. P4
2626 Lillehammer

Lillehammer
Besøksadresse:
Storgata 129

Oslo
Besøksadresse:
Akersgata 73

Tromsø
Besøksadresse:
Sjøgata 2

Bergen
Besøksadresse:
Kløverhuset
Strandgaten 13